

Aan de raad

Onderwerp	Reflectie van het college op advies TRIP inzake transportverdeelstation Oostwold	Datum	20 januari 2026
Ons kenmerk	5739-2026:807259	Uw Brief	
Inlichtingen bij	Daan Hendriks	Bijlage(n)	1. Belangenafweging

Geachte leden van de raad,

Het college heeft kennisgenomen van het juridisch advies dat uw Raad heeft ingewonnen bij TRIP advocaten. In deze brief geven wij onze reflectie op het advies en komen wij tot een conclusie, waarin duidelijk wordt wat het advies betekent voor het door ons voorgestelde raadsbesluit.

Reflectie

De inleiding (I) en het juridisch kader (II) van het juridisch advies zijn helder. Ook de duiding over het adviesrecht (III) en de reden dat dit in deze situatie voor ligt bij uw Raad, kunnen wij goed volgen. De reflectie gaat daarom in op de essentie van onderdeel III "Beoordeling". Onze reflectie bestaat uit vijf onderdelen: De ETFAL-onderbouwing, provinciaal beleid, gemeentelijke beleid, de locatiekeuze en tot slot de participatie.

ETFAL-onderbouwing

Het college kan het advies volgen op het punt dat een uitgebreidere motivering van ons standpunt ten aanzien van de 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'(ETFAL)-beoordeling op een aantal onderdelen niet had misstaan. In het raadsvoorstel is de tekst onder het kopje 'ETFAL-onderbouwing' inderdaad beknopt. Tegelijkertijd is de kern van het voorstel dat de vergunningaanvraag is bedoeld om de realisatie van kritische netinfrastructuur mogelijk te maken en dat er technisch geen mogelijkheden zijn om uit te wijken naar een locatie met een voor de functie passende bestemming. De verdere inhoudelijke onderbouwing is verwoord in de, van de vergunning onderdeel uitmakende, ETFAL-onderbouwing. Het beeld dat er ruimtelijke kanttekeningen te plaatsen zijn bij de ETFAL-onderbouwing van Enexis, deelt het college niet. Voor een verdere duiding van de belangenafweging die wij als college hebben gemaakt, verwijzen wij graag naar de bijlage van deze brief. In deze bijlage is de vraag van D66 over de belangenafweging van het college, zoals deze is gesteld op tweede beeldvormende raadsbijeenkomst, schriftelijk beantwoord.

Provinciaal beleid

De link tussen de provinciale beleidsdoelstelling om in te zetten op meer duurzame energie en het transportverdeelstation in Oostwold wordt in het advies van TRIP betwist. Dat is begrijpelijk als er gezocht wordt naar een directe link. Daarbij gaat het inderdaad eerder om het duurzaam opwekken van de energie, uit bijvoorbeeld zon of wind. Het opwekken van energie heeft alleen wel consequenties voor de energie-infrastructuur.

Het realiseren van deze provinciale beleidsdoelstelling is daarmee niet vrijblijvend. Landelijk, provinciaal en gemeentelijk wordt er een nadrukkelijk beroep gedaan op Enexis en andere netwerkbeheerders om te voorzien in de groeiende energievraag. Dit heeft als gevolg dat er meer infrastructuur nodig is, waaronder transportverdeelstations. Het verband tussen de beleidsdoelstelling om meer op te wekken en de praktische uitwerking dat er meer infrastructuur nodig is, is voor het college daarmee wel degelijk aanwezig. Juist als college van een gemeente kijken wij naar consequenties van het uitvoeren van (provinciale) beleidsdoelstellingen. Daarnaast is de ETFAL-onderbouwing van Enexis breder dan enkel de verwijzing naar deze provinciale beleidsdoelstelling alleen. Zo wordt in de onderbouwing bijvoorbeeld verwezen naar de ontwerp-omgevingsvisie van de provincie waarin de noodzaak voor een forse en vlotte uitbreiding van de energie-infrastructuur wordt benadrukt.

Gemeentelijke beleid

Het college vindt het planvoornemen hier het essentiële onderdeel. Wat wil Enexis realiseren en waarom wil zij dat? Het gaat in de eerste plaats om de leveringszekerheid van stroom voor Oostwold, maar ook de dorpen Finsterwolde, Midwolda, Blauwestad en delen van de polder. Om dit te waarborgen is de vervanging van het oude verdeelstation (1953) noodzakelijk. Bij de vervanging van het station wordt vervolgens ook gekeken naar wat de verwachting voor de toekomst is. Gezien de wens om in te zetten op meer duurzame energie en de continue toenemende elektriciteitsvraag wordt het station zo gebouwd, dat het ook voorziet in de toekomstige energiebehoefte. De overgang naar duurzame energie is daarmee niet de eerste aanleiding voor het vervangen van het station, maar wel bepalend in hoe die vervanging vorm krijgt.

Het college gaat mee in de nadrukkelijke oproep van Enexis dat wanneer er geen nieuw transportverdeelstation komt, de leveringszekerheid verder onder druk komt te staan. Uit de onderbouwing van Enexis blijkt dat het huidige station overvraagd is en uit veiligheidsoverwegingen is uitgeschakeld. De doorschakeling zoals deze is toegepast als noodgreep verhoogt het risico op (langdurige) uitval van stroom, met alle consequenties van dien.

Locatiekeuze

Het omgevingsplan (voorheen: bestemmingsplan) is duidelijk: de locatie waar Enexis een transportverdeelstation wil bouwen kent een recreatiebestemming. Dat dit niet de ideale situatie is, blijkt uit de aanvraag om af te wijken van het omgevingsplan. Transportverdeelstations zijn in belangrijke mate plaatsgebonden. Daar waar de energie nodig is, zal het ook verdeeld moeten worden. Ook als college hadden wij een ontwikkeling als deze bij voorkeur willen laten landen bij een bestemming zoals een industrieterrein, maar dit is simpelweg niet mogelijk. Het station zal in Oostwold geplaatst moeten worden om haar functie te vervullen en hier is geen industrieterrein aanwezig.

Het is goed om te benoemen dat ook op andere locaties in Oostwold het transportverdeelstation in strijd zou zijn met het geldende omgevingsplan. Daarnaast zijn andere locaties door Enexis onderzocht. Hiervoor is op verzoek een tweede locatieonderzoek uitgevoerd. Beide onderzoeken tonen aan dat de voorgestelde locatie het meest geschikt is om het station ruimtelijk en technisch in te passen. Wij zien als College geen reden om deze uitkomst te betwisten en vertrouwen op de expertise van onze netwerkbeheerder.

Participatie

Het college kan zich niet vinden in het beeld dat inwoners zeer beperkte invloed hebben gehad op het plan van Enexis en dat alleen de bewoners van Noorderringdijk zijn geïnformeerd. In februari 2023 hebben Enexis, dorpsbelangen Oostwold en de gemeente gezamenlijk een adressenlijst opgesteld, bestaande uit circa 80 adressen. Enexis heeft twee keer een informatieve brief gestuurd aan bewoners van al deze adressen. Eerst over de komst van het station, een maand later over dat er een robuuster station nodig is. Het klopt dat het participatieproces vervolgens (oktober 2023) verder is gegaan met alleen de bewoners van de Noorderringdijk. Op basis waarvan deze keuze destijds is gemaakt, kunnen wij niet achterhalen. Wij kijken daarom ook naar onszelf en realiseren ons dat dit beter had gekund.

Het uitgangspunt van het participatieproces is altijd de inpassing van het transportverdeelstation geweest. Niet het bepalen van de locatie, dat gebeurt op technische gronden. Een kleine verschuiving bleek wel mogelijk. Daarom is op verzoek van de bewoners aan de Noorderringdijk gekozen voor de locatie op de parkeerplaats, verder af van de woningen.

Vervolgens heeft Enexis gevraagd om mee te denken over het inpassingsplan. Enkele bewoners van de Noorderringdijk hebben dit ook gedaan, voor anderen was de teleurstelling te groot. Enexis heeft vervolgens op verzoek van bewoners aan de Noorderringdijk en Raadsleden nogmaals onderzocht of een andere locatie reëel was. Uit het tweede locatieonderzoek blijkt dat dit niet het geval is.

De teleurstelling overheerst en daar hebben wij als college begrip voor. Tegelijkertijd blijkt ook uit het juridisch advies dat een verwijt ten aanzien van een gebrek aan participatie geen grond is om de vergunningsaanvraag van Enexis af te wijzen.

Conclusie

Als College realiseren wij ons dat dit proces op onderdelen beter had gekund. Het juridisch advies laat zien waar wij meer hadden kunnen onderbouwen en waar de ruimte zit om keuzes te maken. Het is voor het College duidelijk dat u als Raad beleidsruimte heeft om een negatief advies te geven op de vergunningsaanvraag van Enexis.

Het College blijft wel achter het door ons voorgestelde raadsbesluit staan. Voor ons staat bovenaan de noodzaak om de leveringszekerheid van elektriciteit in de regio van Oostwold te waarborgen. Daar kunnen wij niet van weggijken. De tijd dringt en de leveringszekerheid van elektriciteit staat onder druk. Als college hebben wij een afweging te maken tussen het borgen van de energiezekerheid enerzijds, en de strijdigheid met de geldende recreatieve bestemming anderzijds. Het is kiezen tussen twee kwaden, maar de energiezekerheid weegt wat ons betreft in dit geval zwaarder.

Als wij de omgevingsvergunning aanvraag van Enexis afwijzen blijft de druk op de leveringszekerheid van stroom bestaan. Enexis kan beroep aantekenen en dit heeft als consequentie dat wij tegenover onze netbeheerder komen te staan bij de rechter. TRIP advocaten schat in dat het College niet aansprakelijk is bij eventuele schade als de stroom uitvalt, maar biedt daarvoor geen garanties. Belangrijker nog dan eventuele aansprakelijkheid is dat wij als college niet willen bijdragen aan een verslechtering van de leveringszekerheid van stroom aan onze inwoners en ondernemers. Daarnaast willen wij toekomst perspectief bieden voor het realiseren van nieuwe woningen en bedrijvigheid in het Oostwold, maar ook de dorpen Finsterwolde, Midwolda, Blauwestad en delen van de polder. Dit gaat niet zonder een nieuw transportverdeelstation.

Wij vragen u bovenstaande nadrukkelijk mee te wegen in uw oordeel.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op via het algemene telefoonnummer 0597-482000.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester